

BÖLÜM 15

İlaçların Gebelik ve Laktasyona Etkileri

Resul EKİCİ¹

GİRİŞ

Gebelik süresince ilaç kullanımı; hem anne adayının, hem de fetüsün sağlığını etkileyen bir durumdur. Annedeki gebelik öncesi kronik hastalıklar, gebelikte birlikte teşhis edilen hastalıklar, kişinin gebe olduğunu bilmeden ilaç kullanması, anne ve fetusun sağlığını önemli ölçüde etkilemektedir. Bu etkenler dolayısıyla gebelerde ilaç kullanım sıklığı her geçen gün artmaktadır. Fetus gebelik süresince plasentadan geçen pek çok ilaca maruz kalabileceği gibi, doğum sonrasında anne sütüyle geçen ajanlara da maruz kalabilir. Fetusun alınan bu ajanlardan etkilenme derecesi alınan ajanın sıklığına, tipine, dozuna metabolize olma sekline bağlıdır. İlacın anne sütünü geçme olasılığı doğum sonrası bebeğin sağlığını etkilemektedir.

Gebelerde etik olmadığı gerekçesiyle prospektif çalışmalar olmadığı için ilaçların gebelik ve emzirme döneminde etkilerine dair kesin verilere sahip değiliz. FDA Tarafından ilaçların gebelik ve laktasyona etkileri için çeşitli sınıflandırmalar geliştirilmiştir. FDA ilaçların olası teratojenik etkilerinin ciddiyetine göre; ilaçları A,B,C,D,X olmak üzere 5 kategoride toplamıştır (Tablo 1).

¹ Uzm. Dr., Lüleburgaz Devlet Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Bölümü, resulekici134@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Elder, M. G., De Swiet, M., Robertson, A., Elder, M. A., Flloyd, E., & Hawkins, D. F. (1988). Low-dose aspirin in pregnancy. *The Lancet*, 331(8582), 410.
2. Källén, B. A., & Olausson, P. O. (2003). Maternal drug use in early pregnancy and infant cardiovascular defect. *Reproductive Toxicology*, 17(3), 255-261.
3. Char, V. C., Chandra, R., Fletcher, A. B., & Avery, G. B. (1975). Polyhydramnios and neonatal renal failure--a possible association with maternal acetaminophen ingestion. *The Journal of Pediatrics*, 86(4), 638-639.
4. Erickson, S. H., & Oppenheim, G. L. (1979). Aspirin in breast milk. *The Journal of family practice*, 8(1), 189-190.
5. Heinonen, O. P., Slone, D., & Shapiro, S. (1977). *Birth defects and drugs in pregnancy*. Publishing Sciences Group Inc., Littleton, Massachusetts, USA.
6. Knowles, J. A. (1965). Excretion of drugs in milk-a review. *Journal of Pediatrics*, 66, 1068-1082.
7. Fan, H., Li, L., Wijlaars, L., & Gilbert, R. E. (2019). Associations between use of macrolide antibiotics during pregnancy and adverse child outcomes: a systematic review and meta-analysis. *PloS one*, 14(2), e0212212.
8. Bar-Oz, B., Weber-Schoendorfer, C., Berlin, M., Clementi, M., Di Gianantonio, E., de Vries, L., ... & Berkovitch, M. (2012). The outcomes of pregnancy in women exposed to the new macrolides in the first trimester. *Drug safety*, 35(7), 589-598.
9. Berlin, C. M., & Briggs, G. G. (2005, April). Drugs and chemicals in human milk. In *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine* (Vol. 10, No. 2, pp. 149-159). WB Saunders.
10. Briggs, G. G., Freeman, R. K., & Yaffe, S. J. (2012). *Drugs in pregnancy and lactation: a reference guide to fetal and neonatal risk*. Lippincott Williams & Wilkins.
11. Leroux, L. (1950). Existe-t-il une surdit e cong enitale acquise due   la streptomycine. *Ann Otolaryngol*, 67(2-3), 194-196.
12. Czeizel, A. E., Rockenbauer, M., Olsen, J., & S orensen, H. T. (2000). A teratological study of aminoglycoside antibiotic treatment during pregnancy. *Scandinavian journal of infectious diseases*, 32(3), 309-313.
13. Transfer of drugs and other chemicals into human milk. *Pediatrics*, 2001. 108(3): p. 776-89.
14. Oberheuser, F. (1971). Praktische erfahrungen mit medikamenten in der schwangerschaft. *Therapiewoche*, 31(2200), 604.
15. Sutherland, J. M. (1959). Fatal cardiovascular collapse of infants receiving large amounts of chloramphenicol. *AMA journal of diseases of children*, 97(6), 761-767.
16. Schwarz RH, Crombleholme WR. Antibiotics in pregnancy. *South Med J* 1979;72:1315-8.
17. Chambers, C. D., Kao, K. K., Felix, R. J., Alvarado, S., Chavez, C., & Dick, L. M. (2005). Pregnancy outcome in infants prenatally exposed to newer anticonvulsants. *Birth Defects Research Part A: Clinical and Molecular Teratology*, 73, 316.
18. Holmes, L. B., & Hernandez-Diaz, S. (2012). Newer anticonvulsants: lamotrigine, topiramate and gabapentin. *Birth Defects Research Part A: Clinical and Molecular Teratology*, 94(8), 599-606.
19. J ugens, T. P., Schaefer, C., & May, A. (2009). Treatment of cluster headache in pregnancy and lactation. *Cephalalgia*, 29(4), 391-400.
20. Drugs and Lactation Database (LactMed) [Internet]. National Library of Medicine (US); Bethesda (MD): 2006. Pregabalin.
21. Ohman, L., De Flon, P., & Tomson, T. (2011, August). Pregabalin kinetics in the neonatal period, and during lactation. In *Epilepsia* (Vol. 52, pp. 249-250). COMMERCE PLACE, 350 MAIN ST, MALDEN 02148, MA USA: WILEY-BLACKWELL.

22. Kanazawa, M., Kinefuchi, Y., Suzuki, T., Fukuyama, H., & Takiguchi, M. (1999). The use of sevoflurane anesthesia during early pregnancy. *The Tokai Journal of Experimental and Clinical Medicine*, 24(2), 53-55.
23. Friedman, J. M. (1988). Anesthetic agents. *Teratology*, 37(1), 69-77.
24. Spigset, O. (1994). Anaesthetic agents and excretion in breast milk. *Acta anaesthesiologica scandinavica*, 38(2), 94-103.
25. Dailland, P., Cockshott, I. D., Lirzin, J. D., Jacquinot, P., Jorrot, J. C., Devery, J., ... & Conseiller, C. (1989). Intravenous propofol during cesarean section: placental transfer, concentrations in breast milk, and neonatal effects. A preliminary study. *The Journal of the American Society of Anesthesiologists*, 71(6), 827-834.
26. Gin, T., & Gregory, M. A. (1990). Propofol for Caesarean section. *Anaesthesia*, 45(2), 165-165.
27. Van de Velde, M., & Carvalho, B. (2016). Remifentanyl for labor analgesia: an evidence-based narrative review. *International journal of obstetric anaesthesia*, 25, 66-74.
28. Nelson, L. and R. Schwaner, Transdermal fentanyl: pharmacology and toxicology. *J Med Toxicol*, 2009. 5(4): p. 230-41.
29. Kanto, J., Sjövall, S., Erkkola, R., Himberg, J. J., & Kangas, L. (1983). Placental transfer and maternal midazolam kinetics. *Clinical Pharmacology & Therapeutics*, 33(6), 786-791.